

Sociale omkostninger af borderline personlighedsforstyrrelse

Borderline personlighedsforstyrrelse (BPF) er en alvorlig psykisk lidelse, som kan påvirke mennesker negativt både i forhold til tænkning, følelseslivet og ens sociale liv. Mange patienter udvikler samtidige komorbide lidelser, og de kan ligeledes have en reduceret livskvalitet. Lidelsen er tilsvarende for mange forbundet med en dårlig social prognose. Denne artikel belyser implikationerne for både patienten selv og dennes partner, før og efter modtagelsen af en BPF-diagnose. Artiklen undersøger både de direkte sundhedsomkostninger forbundet med sygehusindlæggelse eller ambulans behandling, medicin og behandling hos praktiserende læge, samt de indirekte omkostninger i form af tabt arbejdsevne. Artiklen er et registerbaseret kohorte-studie, der inkluderer 2.756 patienter, diagnosticeret med BPF samt partnere. Gruppen af patienter med BPF blev sammenlignet med matchede kontrolpersoner uden en psykisk lidelse. Studiet fandt, at der både var store direkte og indirekte omkostninger forbundet med at have BPF sammenlignet med kontrolgruppen. Sundhedsomkostninger samt tab af arbejdsevne steg i løbet af en femårs periode op til modtagelsen af en BPF-diagnose. Både før og efter modtagelsen af diagnosen var der ligeledes en stigning i sundhedsomkostninger samt tab af arbejdsevne hos patientens partner. En svaghed ved det pågældende studie er,

at det kun omfatter patienter, som er diagnosticeret med BPF i kontakt med psykiatrisk behandling, og at man ikke har inkluderet lettere former for BPF, som oftest bliver behandlet af praktiserende læger eller praktiserende psykiatere. Til trods for dette dokumenterer studiet, at diagnosen har store implikationer for både patienterne selv samt for deres partnere. Studiet understreger, at der er et behov for en specialiseret og struktureret behandling af BPF.

Hastrup LH, Jennum P, Ibsen R, Kjellberg J, Simonsen E. Social costs of Borderline Personality Disorders: a matched-controlled nationwide study of patients and spouses. *Acta Psychiatr Scand* 2019, 1-10

Tilknytning hos børn med ADHD og deres mødre

Der mangler viden om omfanget af problemer med tilknytning hos børn med ADHD samt hvordan disse tilknytningsproblemer potentielt kan være en betydende faktor i prognosen.

Denne artikel har undersøgt, hvordan tilknytningsmønstrene fordeler sig hos børn med ADHD samt hvorvidt mødrenes egne tilknytningsmønstre overføres til barnet, som man ser det ved børn uden diagnose. Derudover blev det undersøgt, hvilken påvirkning tilknytningsmønstrene hos hhv. mor og barn havde på behandlingen af børnene i løbet af det første år efter diagnosticering. Studiet inkluderede 60 mor-barn dyader fra familier, hvor børn

i alderen 7 til 12 år netop havde fået stillet diagnosen ADHD. Tilknytningsmønstrene blev undersøgt ved hjælp af Adult Attachment Interview (AAI) og Child Attachment Interview (CAI). Graden af ADHD-kernesymptomer blev målt fire gange i løbet af undersøgelsen ved brug af relevante vurderingsskemaer (ADHD-rating scale). Studiet fandt, at kun 15 % af børnene med ADHD havde et trygt tilknytningsmønster mod de forventede ca. 62 % i en ikke-klinisk population. Blandt mødrene havde kun 23 % en tryk tilknytning mod de forventede 58 %. Man fandt ingen sammenhæng mellem tilknytningsmønstrene hos mor og barn imellem, hvilket indikerer, at mødrenes tilknytningsmønster ikke i samme grad overføres til børnene, som man ellers ser det i ikke-kliniske grupper. Der var ligeledes ingen sammenhæng mellem tilknytningsmønster hos mor eller barnet og effekt af behandlingen. Denne artikel peger dog fortsat på, at sammenhængen mellem ADHD og tilknytning er kompleks, og at der derfor kan være et vigtigt perspektiv i at undersøge tilknytning hos både børn og forældre, når man udreder et barn for ADHD. En af svaghederne ved dette studie er, at børnene blev undersøgt over en relativ kort periode samt, at fædrene ikke deltog.

Darling Rasmussen P, Bilberg N, Shmueli-Goetz Y, Simonsen E, Bojesen AB, Storebø OJ. Attachment representations in mothers and their children diagnosed with ADHD: Distribution, transmission and impact on treatment outcome. *Journal of Child and Family Studies*, 28:1018-1028. 2019.

Mentaliseringsbaseret behandling i grupper for unge med borderline personlighedsforstyrrelse

I dette danske lodtrækningsforsøg blev 112 unge med borderline personlighedsforstyrrelse (BPF) tildelt enten et år med mentaliseringsbaseret gruppebehandling (MBT-G) eller standardbehandling. MBT-G behandlingen bestod bl.a. af 37 ugers gruppepsykoterapi, tre sessioner med psykoedukation, fem individuelle case formuleringssessioner og seks gruppesessioner for forældrene. Formålet med forsøget var at undersøge, i hvor høj grad behandlingen førte til en reduktion af borderline-symptomer. Derudover undersøgte man også bl.a. graden af selvskade og socialt funktionsniveau. Resultaterne viste, at der ikke var nogen effekt af MBT-G-behandlingen sammenlignet med standardbehandlingen på nogle af de undersøgte effektmål. Resultatet afviger fra andre forsøg til voksne, der også har undersøgt effekten af mentaliseringsbaseret behandling til patienter med BPF. Den manglende effekt i det pågældende studie kan potentielt skyldes, at gruppeformatet kan være svært for unge med BPF bl.a. på grund af problemer med affektregulering samt, at det kan være svært at være åben over for andre unge om egne vanskeligheder, når man er ung og usikker. Dette kan være svært for alle unge, men er særligt svært, når man også lider af BPF. Derudover blev der

i det pågældende studie anvendt en veletableret standardbehandling som kontrolintervention, hvilket er i kontrast til MBT-G-behandlingen, som først blev etableret kort tid før, forsøget startede. Der var stort frafald af patienter i det pågældende studie, hvilket kan påvirke resultatet i sig selv. Desuden kan det, at nogen udgår fra gruppeterapi, fremkalde en følelse af at være afvist hos de tilbageværende patienter i gruppen. Og dermed svække bedringen hos disse. Forfatterne af studiet påpeger, at der generelt er et behov for mere forskning, der undersøger effekten af gruppebaseret behandling af patienter med BPF.

Beck, E., Bo, S., Jørgensen, M. S., Gondan, M., Poulsen, S., Storebø, O. J., Fjellerad Andersen, C., Folmo, E., Sharp, C., Pedersen, J. and Simonsen, E. Mentalization-based treatment in groups for adolescents with borderline personality disorder

Begrænsningerne i evidensen for antidepressiv medicin til behandling af depression

Formålet med dette studie var at undersøge resultaterne i en nylig publiceret netværksmetaanalyse. I studiet af Cipriani et al fandt man, at alle de 21 undersøgte antidepressiva var mere effektive end placebo til behandling af depression hos voksne, målt på det primære effektmål "response rate" (deltagere med mindst

50 % reduktion på en depressionsskala) og behandling med antidepressiva var, fraset et enkelt præparat, ikke forbundet med, at flere frafaldt behandling sammenlignet med placebo. Cipriani et al konkluderede på baggrund af dette, at antidepressiv medicin var mere effektiv end placebomedicin til behandling af depression hos voksne. Forfatterne i studiet af Munkholm et al har efterfølgende lavet flere re-analyser af resultaterne fra den nævnte netværksmetaanalyse. Munkholm et al fandt, at Cipriani et al i mange tilfælde havde enten ignoreret eller undervurderet metodemæssige begrænsninger i evidensgrundlaget, og at dette indebar en risiko for, at effekten af antidepressiva i studierne er overvurderet, og at skadevirkningerne er undervurderet. Munkholm et al indhentede desuden yderligere data på nogle af de inkluderede studier fra de såkaldte clinical study reports, indsendt til European Medicines Agency. De fandt, at der var uoverensstemmelser mellem, hvad der var rapporteret i Clinical study reports og hvad Cipriani et al havde rapporteret for frafald totalt og frafald pga. af bivirkninger. På baggrund af deres re-analyse konkluderede Munkholm et al, at tiltroen til evidensen bør være meget lav, og at det fortsat er uklart, hvorvidt antidepressiva er bedre end placebo i behandlingen af depression hos voksne.

Munkholm K, Paludan-Müller AS, Boesen K. Considering the methodological limitations in the evidence base of antidepressants for depression: a reanalysis of a network meta-analysis. *BMJ Open*. 2019;9:e024886.